

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Miluše Doškové a soudkyň Mgr. Sylvy Šiškeové a Mgr. Evy Šonkové v právní věci žalobkyně: **RECRA Moravia, s. r. o.**, se sídlem Novomlýnská 1373/5, Praha 1, zast. Mgr. Martinem Pechem, advokátem se sídlem Purkyňova 3032/15, Plzeň, proti žalovanému: **Státní úřad inspekce práce**, se sídlem Kolářská 451/13, Opava, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 3. 7. 2020, č. j. 1181/1.30/20-4, o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 7. 4. 2022, č. j. 25 Ad 10/2020-29,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se zamítá**.
- II. Žalobkyně **nemá právo** na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Žalovanému **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Oblastní inspektorát práce pro Moravskoslezský kraj a Olomoucký kraj (dále jen „oblastní inspektorát“) zahájil dne 21. 8. 2018 u žalobkyně kontrolu a v návaznosti na výsledky kontroly rovněž přestupkové řízení. Žalobkyně byla následně uznána vinnou ze spáchání přestupku na úseku odměňování zaměstnanců podle § 26 odst. 1 písm. m) zákona č. 251/2005 Sb., o inspekci práce, ve znění účinném do 29. 7. 2020. Žalobkyně se přestupku dopustila tím, že jako zaměstnavatelka v rozporu s § 144 zákona č. 262/2006 Sb., zákoník práce, neposkytla svým dvěma zaměstnancům ve stanoveném termínu odměnu za vykonanou práci podle dohody o práci konané mimo pracovní poměr. Stručně řečeno, žalobkyně neprokázala vyplacení odměny z dohody o provedení práce za měsíc červen 2018 (zaměstnanec J. B.) a za duben 2018 (zaměstnankyně T. P.). Oblastní inspektorát žalobkyni za tento přestupek uložil pokutu ve výši 10 000 Kč.

[2] Rozhodnutí oblastního inspektorátu napadla žalobkyně odvoláním, které žalovaný co do lhůty k plnění změnil; ve zbytku odvolání zamítl a napadené rozhodnutí potvrdil. Žalobu proti rozhodnutí žalovaného Krajský soud v Ostravě (dále jen „krajský soud“) napadeným rozsudkem zamítl.

[3] Žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) v kasační stížnosti uplatnila důvody podle § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“). Napadený rozsudek označila za nepřezkoumatelný pro nedostatek důvodů a za přepjatě formalistický.

[4] Podle stěžovatelky nebylo ve správním řízení porušení § 26 odst. 1 písm. m) zákona o inspekci práce nade všechnu pochybnost prokázáno. Stěžovatelka není oprávněna ani povinna zjišťovat, z jakého důvodu zaměstnanci volí určitý způsob vyplácení odměny. Dotyční zaměstnanci si nemuseli odměnu převzít úmyslně, třeba právě proto, aby stěžovatelku vystavili problémům se správními orgány. Stěžovatelka se navíc nemohla dostat do prodlení, byla-li v prodlení druhá strana, tedy zaměstnanci – ti byli v prodlení se sdělením jejich aktuální adresy či s vyzvednutím si odměny v sídle stěžovatelky. Stěžovatelka měla pro oba zaměstnance hotovostní odměny připraveny, ale přestože se jim několikrát pokoušela odměny předat (a to i fyzicky na adresách, které uvedli ve svých pracovních smlouvách), neuspěla. Stěžovatelka nepopírá, že odměny zaměstnancům nepoukázala prostřednictvím poskytovatele poštovních služeb. Správní orgány ani soud jí ale nemohou klást za vinu, že se nepokoušela poslat peníze na adresu, ze které se jí v minulosti opakovaně vrátily písemnosti jako nevyzvednuté. Lze totiž předpokládat, že by se stejně tak vrátily i zasláné odměny. Stěžovatelka takový postup považuje za přehnaně formalistický a ekonomicky nesmyslný.

[5] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti podotkl, že stěžovatelka ke svému tvrzení, že zaměstnanci si odmítli odměny v hotovosti převzít, neuvedla žádný věrohodný důvod, ani k jeho prokázání nenavrhl žádný důkaz. Dále dodal, že pokus o zaslání odměn prostřednictvím poskytovatele poštovních služeb v tomto případě nelze považovat za nadbytečný či dokonce neekonomický.

[6] Kasační stížnost je podána včas, osobou k tomu oprávněnou a míří proti rozhodnutí, proti kterému je kasační stížnost přípustná.

[7] Kasační stížnost není důvodná.

[8] Mezi stranami není sporu o tom, že dvěma zaměstnancům nebyla vyplacena odměna za práci konanou podle dohod o pracovní činnosti. Podstatou sporu je otázka, zda stěžovatelka unesla své břemeno tvrzení a břemeno důkazní ohledně liberačního důvodu ve smyslu § 21 odst. 1 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich.

[9] Podle § 26 odst. 1 písm. m) zákona o inspekci práce ve znění účinném do 29. 7. 2020 *právník osoba se dopustí správního deliktu na úseku odměňování zaměstnanců tím, že neposkytne zaměstnanci odměnu za vykonanou práci podle dohody o práci konané mimo pracovní poměr*. Podle § 26 odst. 2 písm. c) téhož zákona lze za tento přestupek uložit pokutu až do výše 2 000 000 Kč.

pokračování

[10] Nejvyšší správní soud se nejprve zabýval namítanou nepřezkoumatelností napadeného rozsudku. Teprve dospěje-li soud k závěru, že napadené rozhodnutí je přezkoumatelné, může se zabývat dalšími kasačními námitkami (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 3. 2005, č. j. 3 As 6/2004-105, č. 617/2005 Sb. NSS). Při posuzování nepřezkoumatelnosti vychází Nejvyšší správní soud z vlastní ustálené judikatury (např. rozsudky ze dne 29. 7. 2004, č. j. 4 As 5/2003-52, ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Ads 58/2003-75, a mnoho dalších). Nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku Nejvyšší správní soud neshledal. Krajský soud při vypořádání žalobní argumentace zčásti odkázal na správní rozhodnutí, což je obecně vzato přípustné (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 7. 2007, č. j. 8 Afs 75/2005-130, č. 1350/2007 Sb. NSS). Jak navíc přiznává i samotná stěžovatelka, její námitky (ať již v odvolacím, žalobním či kasačním řízení) se z velké části shodují. Napadený rozsudek je tedy přezkoumatelný a lze z něj seznat důvody, které krajský soud vedly k příslušným závěrům.

[11] Jak konstatoval již krajský soud, liberační důvody musí tvrdit a zejména prokázat obviněný z přestupku a nikoli správní orgán, který pouze posuzuje jejich důvodnost (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 9. 2014, č. j. 4 As 123/2014-33, č. 3139/2015 Sb. NSS). Nejvyšší správní soud se ztotožnil s posouzením správních orgánů i krajského soudu, že se stěžovatelce nepodařilo prokázat naplnění liberačních důvodů. Nejvyšší správní soud opakuje, že záznam k výplatě mezd za červen 2018 vznikl dva měsíce po ukončení pracovní činnosti pana B. a měsíc po zahájení kontroly oblastním inspektorátem; nadto je záznam způsobilý prokázat nanejvýš to, že pan B. neposkytl stěžovatelce součinnost, nikoliv stěžovatelčiny snahy o předání odměny tomuto zaměstnanci. Pan B. si dokonce převzal potvrzení o zaměstnání zasláné prostřednictvím poskytovatele poštovních služeb. Paní P. poskytla stěžovatelce součinnost a rovněž elektronicky komunikovala s prokuristou stěžovatelky. Stěžovatelce se tedy nepodařilo prokázat, že zmínění zaměstnanci si odmítli odměny v hotovosti převzít.

[12] Nejvyšší správní soud nepovažuje za nadbytečný požadavek na zaslání odměn prostřednictvím poskytovatele poštovních služeb. V řízení vyšlo najevo, že zaměstnanci přinejmenším určitou míru součinnosti poskytovali a se stěžovatelkou komunikovali. Nadto se jistě nejedná o požadavek natolik finančně náročný, aby přesahoval hospodářské možnosti stěžovatelky či podstatně zhoršoval efektivitu práce, nebo dokonce o požadavek nemožný (srov. stěžovatelkou odkazovaný rozsudek Krajského soudu v Praze ze dne 23. 6. 2015, č. j. 46 A 86/2013-109, týkající se testů DNA k odhalení přítomnosti koňského masa v masných výrobcích). Správní orgány ani krajský soud netvrdily, že bezvýsledné zaslání odměny prostřednictvím poskytovatele poštovních služeb je jediným možným způsobem, jak stěžovatelka mohla prokázat, že zaměstnanci vůči ní byli v prodlení s převzetím odměn. Jednalo se ale o úsilí, jehož vynaložení bylo důvodné a přiměřené po stěžovatelce v dané situaci vyžadovat. Stěžovatelka jej však nevynaložila a ani neposkytla žádné jiné myslitelné a prokazatelné vysvětlení či důkazy, které by svědčily o tom, že prodlení skutečně nastalo na straně zaměstnanců.

[13] Nejvyšší správní soud dospěl s ohledem na shora uvedené k závěru, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji podle § 110 odst. 1 věty poslední s. ř. s. zamítl.

[14] O náhradě nákladů řízení rozhodl soud podle § 60 odst. 1 za použití § 120 s. ř. s. Stěžovatelka nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti, neboť ve věci neměla úspěch; žalovanému náklady řízení nad rámec běžné úřední činnosti nevznikly.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 4. ledna 2023

JUDr. Miluše Došková
předsedkyně senátu